

Skriftlig genre i dansk: Kronikken

I kronikken skal du skrive om et emne ud fra et arbejde med en argumenterende tekst.

Din kronik skal bestå af tre dele

1. Indledning

2. Hoveddel:

- En redegørelse for tekstens synspunkter
- En karakteristik af tekstens argumentationsform
- En diskussion af emnet

3. Konklusion/ afrunding

Hoveddelen fylder langt det meste af opgaven, men som i alle opgaver i dansk, skal du altid huske en indledning og konklusion, der rammer hoveddelen ind.

Sørg for en klar struktur i din opgave. Lav tydelige overgange mellem de enkelte dele af kronikken, blandt andet ved hjælp af linjeskift mellem afsnittene og sproglige markeringer.

MEN: Husk ingen overskrifter inde i opgaven.

Skriv fokuseret til en læser, der ikke har forudgående kendskab til emnet og ikke kender teksten. Du skal dog ikke bruge metasprog og forklare din læser, hvad du vil gøre, hvornår.

HUSK den rigtige overskrift - se opgaveformuleringen.

TRIN 1: Indledning

	Hvad indeholder afsnittet	Typiske formuleringer	Undgå
Indledning (Ca. ¼ side)	Indledningen skal have læseren på krogen og vække interesse. Du skal præsentere den primære problemstilling. Du skal åbne emnet og gøre det relevant og vedkommende for din læser. Læg ud med: - definer emnets grundbegreber - et aktuelt eksempel - et spørgsmål - et kulturelt perspektiv - et historisk perspektiv Du skal præsentere	<i>"Der er sprog, og så er der sprogbrug."</i> <i>"Negative politiske kampagner kan være med til at skabe en mere åben og ærlig debat"</i> <i>"Hvor er de stærke redaktører, der tør tage kampen op med de enerådende bladdirektører?"</i> <i>"I Politiken blev der for nylig spurgt..."</i>	Undgå at hoppe direkte til en redegørelse af teksten. Det er <i>emnet</i> , der er i centrum. Vis i stedet, at du kan se, hvad den væsentlige overordnede problemstilling er. Undgå at komme med personlige betragtninger og mening.

	materialet: Både forfatter, titel, udgivelsesdato og medie.	<i>"Teksten [titel] er skrevet af [forfatter/skribent] og bragt i [avis] d. ...."</i>	
Lav et nyt afsnit (linjeskift)			Ingen overskrift

TRIN 2: Redegørelse

Redegørelse (¼ - ½ side)	I redegørelsen skal du have 100% tekstfokus Du skal kort og neutralt gengive tekstens centrale synspunkter. Du skal først og fremmest formidle tekstens hovedsynspunkt. Dvs. skriv det vigtigste først og udelad detaljer. Brug dine egne ord, men hold alle personlige kommentarer ude. Medtag eventuelt 1-2 citater som dokumentation..	<i>"Tekstens hovedpåstand er..."</i> <i>"Et andet synspunkt i artiklen er..."</i> <i>"NN mener, at..."</i> <i>"For det første/for det andet"</i> <i>"Det primære mål med dette er..."</i> <i>"I modsætning hertil..."</i> <i>"Derudover, på samme måde, yderligere..."</i>	Undgå at komme med egne holdninger - gem dem til diskussionen! Undgå at referere teksten kronologisk – vurder, hvad det vigtigste i teksten er, og anfør hovedpointerne efter væsentlighed.
Lav et nyt afsnit/ linjeskift			Ingen overskrift

TRIN 3: Karakteristik af argumentationsformen

Karakteristik af argumentationsform (1-2 side)	Her skal du karakterisere måden, synspunkterne i teksten fremlægges på. Du skal fremhæve de træk, der er mest fremtrædende og iøjnefaldende for lige den tekst, du sidder med. Det er i denne del af opgaven vigtigt, at du	<i>"En overvejende brug af ... giver indtrykket af..."</i> <i>"NNs negative holdning til ... kommer til udtryk gennem brugen af..."</i>	Undgå at lave en slavisk gennemgang af alle de sproglige virkemidler du kan finde. Det er mere vigtigt, at du går i dybden med de tre-fem måder at argumentere på, som du finder mest dominerende, fremtrædende og

	er meget tekstnær og kommer med sproglige eksempler på de tydeligste måder at argumentere på til at underbygge dine pointer. Din opgave ligger i at formidle tekstens/teksternes særlige sproglige, stilistiske og/eller argumentatoriske kendetegn: hvorfor vælger afsenderen at bruge lige præcis disse, og hvad er effekten af det. Du kan tage fat på at undersøge: Appelformer (ethos, logos, pathos) Argumenttyper (f.eks.: mængdeargument, ekspertargument, deskriptionsargument, erfaringsargument, skræmmeargument) Argumentation (brug af påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, gendrivelse, styrkemarkører) Sproglige og stilistiske virkemidler: (brug af troper og figurer / ironi / sarkasme / humor / semantiske kæder / emotiver / ordspil / gentagelser / sætningsopbygning / brug af farvede, forstærkende eller	<i>"Med brug af ... viser NN, at han/hun tager afstand til..."</i> <i>"Men dette henvender NN sig til en modtager, der..."</i>	iøjnefaldende i teksten. Undgå bare at redegøre for de sproglige virkemidler i teksten og vise, at du har fundet eksempler på brug af dem i teksten. Du skal altid gå videre og analysere på, hvorfor skribenten har valgt disse virkemidler, og hvilken effekt det har på læseren.

	indignerede adjektiver / retoriske spørgsmål / intertekstualitet / iøjnefaldende brug af tegn / høj stil (højt lixtal og mange fremmedord/tekniske begreber/fagterminologi) / lav stil (lavere lixtal, brug af jargon, bandeord, latrinære og vulgære udtryk)) Diskursanalyse (nodalpunkt, ækvivalenskæde, flydende betegner, konnotationer, antagonismepar)		
Afrunding af karakteristikken (7-10 linjer)	Du kan afrunde din karakteristik med en kort vurdering af argumentationsformen i forhold til de synspunkter, skribenten har (jf. redegørelsen), og den måde de er fremført på (karakteristikken). Det er i vurderingen vigtigt, at du medtænker, hvem afsenderen er, og hvilken målgruppe teksten har. Du skal altså vurdere kommunikationen i dens sammenhæng, ikke bare ud fra dine egne, private præferencer.	<i>"Det karakteristiske ved NN's argumentation er at..."</i> <i>"Teksten retter sig især mod..(skriv om målgruppe), fordi..."</i>	
Lav et nyt afsnit/ linjeskift			Ingen overskrift

TRIN 4: Diskussion af synspunkterne

Diskussion (1-1 ½)	Her skal du belyse problemstillingen ved at inddrage andre vinkler på emnet og andre mulige synspunkter. Det vigtigste er, at du får bredt problemstillingen ud og får vist mulige tilgange og idéer om det. Du skal kvalificere din diskussion og 'vinde debatten'. Du kan åbne op for en diskussion ved at lave et mindmap over forskellige mulige vinkler på problemstillingen, hvor du kan prøve at indtage forskellige holdninger til det. Her kan du overveje, hvad du selv mener, hvad man ville mene, hvis man mente det modsatte af tekstens holdning, eller hvad man ville mene, hvis man havde en helt tredje baggrund og synsvinkel på det. Er der fx en interessant politisk, historisk eller kulturel baggrund for emnet? Inddrag gerne relevant viden på tværs af fag. Man må godt i dette afsnit fremføre, hvad forskellige holdninger/standpunkter til emnet kunne være. Brug tid på at disponere diskussionen, så den er logisk bygget op.	<i>"Et centralt synspunkt blev fremført af..."</i> <i>"I modsætning hertil..."</i> <i>"Dette blev modsagt af..."</i> <i>"En helt anden synsvinkel på emnet blev formuleret af..."</i> <i>"I forlængelse af dette synspunkt..."</i> <i>"På den ene side... på den anden side..."</i> <i>"NN sætter spørgsmålstegn ved denne argumentation..."</i> <i>"Spørgsmålet er om..."</i> <i>"Mellem disse to klare holdninger til X gemmer der sig måske en helt tredje mulighed..."</i> <i>"Kunne man ikke anlægge en helt anderledes synsvinkel på debatten?"</i> <i>"Lad os forestille os, at..."</i>	Undgå at være personlig i din diskussion! Det er forbudt at anvende "jeg synes", "jeg mener", "personligt er jeg af den opfattelse" og beslægtede vendinger. Brug i stedet neutrale vendinger (se typiske formuleringer) Undgå bare at synes noget - argumenter for de forskellige standpunkter. Undgå at diskutere tekstens måde at argumentere på her. Det er PROBLEMSTILLINGEN, der er i fokus i diskussionen og ikke måden, der argumenteres på.

		<i>"Og hvem af disse to har så ret?"</i> <i>"følgelig, dersom, idet, derfor, af den grund"</i>	

TRIN 5: Afrunding på kronikken

Afrunding (¼ - ½ side)	Afrundingen på kronikken kan indgå som en del af diskussionen eller stå i et afsnit for sig. Her skal du konkludere og samle op på problemstillingen. En god afrunding hænger sammen med indledningen og efterlader læseren med et indtryk af, at din kronik er afsluttet.	<i>"Det står derfor klart, at..."</i> <i>"Derfor kan man konkludere..."</i> <i>"Når alt kommer til alt, så..."</i>	Undgå klichéer, der egentlig ikke siger noget så som: "det er derfor ikke til at sige", eller "det må fremtiden vise". Undgå at komme til at konkludere på argumentationen, men konkluder i stedet på problemstillingen.